

BUITENLAND

Duitse vergunningseisen voor Nederlandse bouwondernemers geslecht

mr. Ton L.G.M. Heebing, advocaat te Arnhem¹

Het Europese Hof van Justitie heeft begin december een eind gemaakt aan de eis die Duitsland stelde aan buitenlandse handwerkslieden en aannemers, namelijk om zich uitgebreid te registreren bij een Duitse instantie.

Duitsland kent nog een school- en beroepsopleidingsstelsel, dat Nederland vroeger ook kende, waardoor ambachtelijke werkzaamheden door gekwalificeerde personen worden verricht. Leerlingen doorlopen een traject via de status van leerling en gezelschap naar het doel, de meester. Slechts het bezit van de meesterkwalificatie geeft het recht op inschrijving in de zogenaamde 'Handwerksrolle', die wordt bijgehouden door de 'Handwerkskammer'. Deze inschrijving opent vervolgens de weg naar het vrije ondernemerschap en biedt de meester de mogelijkheid zelfstandig te worden.

De Duitse wetgever stelde zich steeds op het standpunt dat een dergelijke regeling nodig was om te waarborgen dat de in Duitsland actieve handwerkslieden hun ambt op vakkundige wijze uitoefenden. De Duitsland omringende landen hebben een dergelijk strikt opleidings- en vergunningstelsel afgeschaft, omdat de marktwerking de allesbeslissende factor dient te zijn. Doet de ondernemer zijn werk goed, dan zal de markt dat opmerken, zodat de ondernemer succesvol is. Door deze landen wordt het Duitse stelsel heden ten dage als bevoogdend ervaren en erger nog, als een regelrecht obstakel voor de vrije marktwerking. Bovendien wordt in tamelijk brede kring vermoed dat de instandhouding van het Duitse stelsel mede beoogt de concurrentie uit de vele omringende landen (met veelal lagere loonkosten en dus sterk competitief ingesteld) buiten de deur te houden.

Op grond van Europese regelgeving en politieke druk vanuit het buitenland was intussen in Duitsland wel een regeling geïntroduceerd die het bui-

tenlandse ambachtslieden mogelijk maakte om via een vereenvoudigde procedure een erkenning als meester en een inschrijving in de Handwerksrolle te verkrijgen. Daarvoor diende dan de ondernemer een uitgebreid curriculum vitae in te leveren – voorzien van allerhande bewijsstukken – en een aantal ervaringsjaren aan te tonen. Dit bracht veel administratieve rompslomp en de inschakeling van meerdere instanties mee, zoals van de plaatselijke Nederlandse Kamer van Koophandel, de Handwerkskammer en het Regierungspräsidium. Aldus leerde de Nederlandse ondernemer overheidsinstanties kennen waarvan hij tevoren het bestaan niet kon vermoeden. Een enkele ommissie in de gevraagde gegevens bleek in de praktijk veel vertraging op te leveren.

NOOT

¹ Dhr. Heebing is als Duits Rechtsadvocaat gespecialiseerd in Duits recht; hij is partner bij CMS Derks Star Busmann Advocaten te Arnhem.

Legal Tech Show tussen transformatie en speeltjes

door Christ'l Dullaert, Advocatenkamer, New York

Begin februari werd in New York de Legal Tech show georganiseerd, op drie etages van het Marriott Hotel. De wervende brochure en website (www.Legaltechshow.com) beloofden veel nieuws. Het congres werd zwaar gesponsord door allerlei bedrijven met als koploper Lexis Nexis, die je op elke beker, pen en deelnemerskaart tegenkwam. Tijdens de seminars zaten velen op hun BlackBerry's te werken, want ja, de tijd loopt door, ook al lieten de gladdere verkopers je niet makkelijk los.

Wetenschapper Richard Susskind, een van de belangrijkste adviseurs van Lord Woolf (Chief Justice of England and Wales), verkondigde in zijn boek *Transforming the Law* dat de juridische praktijk de komende tien tot twintig jaar wezenlijk van karakter zal veranderen onder invloed van de

technologie. Weliswaar viel zijn naam in een van de seminars bij het Legal Tech congres, maar net als in Nederland werd er aan zijn werk niet veel aandacht besteed.

De kern van het juridische werk is volgens Susskind juridische informatie verzamelen, bewerken, interpreteren en vervolgens toepassen. De technologie kan veel van dit soort werkzaamheden overnemen. Daarnaast klagen cliënten van advocatenkantoren over de communicatie met hun advocaten, niet over de juridische kwaliteit van het werk. Cliënten, de grote bedrijven voorop, willen on line toegang tot (de stand van) hun zaken, de declaraties, on line voorlichting, enzovoort. Termen die Susskind noemt zijn *Knowledge management systems* (KM), *Virtual Deal rooms*, *Online archives* en *Client relationship sites*.

Een KM-systeem is een soort databank met kennis van een specifiek kantoor. Het kan voor intern

gebruik ontwikkeld worden, maar vernieuwender is KM als het systeem voor de cliënten toegankelijk is. Indien cliënten dit systeem ook kunnen raadplegen, hoeven zij niet voor elk akkefietje met hun advocaat te bellen.

Op de Legal Tech Show hadden sprekers en standhouders als het ware allemaal een hap uit Susskind's theorie genomen en daarvan een product gemaakt. Zo werden aangeboden: Wifi internetconnecties bij rechtbanken (handig als je even iemand op kantoor wilt raadplegen tijdens een zaak), het elektronisch verzenden van processtukken via een website van United Postal Services, waardoor stukken toch gedateerd kunnen wor-

den, het ontwikkelen en opbouwen van een Knowledge management systeem voor kantoor, Cliënt relationship sites, on line declaratiesystemen en natuurlijk allerlei soorten blackberry's. Zeer veel producten, die alleen maar nuttig zijn indien ze in een groter plan van een kantoor geplaatst kunnen worden. Afzonderlijk bekeken zijn het vaak niet meer dan leuke speeltjes.

Tijdens de beurs bestond de mogelijkheid mee te dingen naar de Chrysler Crossfire, een leuk autootje, dat ik best wilde winnen. Om te kunnen meedingen moest je eerst een videopresentatie van een Legal Tech-bedrijf bekijken – maar de video werkte niet. Zelfs op een Legal Tech-show laat de techniek het wel eens afweten.

Aan deze moeizame praktijk is nu een abrupt einde gekomen. Het Europese Hof van Justitie heeft op 11 december 2003 namelijk geoordeeld over de registratieverplichting van handwerkslieden en aannemers, om in Duitsland werkzaamheden te kunnen verrichten. Volgens het Hof staat het een lidstaat niet vrij om aan deelnemers in het economische verkeer zodanige beperkingen op te leggen dat deze de verlening van de dienst vertragen, bemoeilijken of duurder maken, indien voor het overige is voldaan aan de vakmatige eisen van de dienstverlening. De Duitse verplichting maakte inbreuk op het beginsel van vrijheid van dienstverlening.

De ondernemer die in het land van herkomst voldoet aan de daar voor hem geldende eisen ten aanzien van zijn beroeps- of bedrijfsuitoefening, mag van het Hof in het land van aankomst niet worden geconfronteerd met aanvullende inschrijvings- of vergunningsverplichtingen. Als er daarentegen sprake is van de inrichting van een duurzame onderneming in het land van aankomst, mag het ontvangende land wel vestigingseisen stellen, mits deze de concurrentie niet onevenredig en ongerechtvaardigd beïnvloeden.

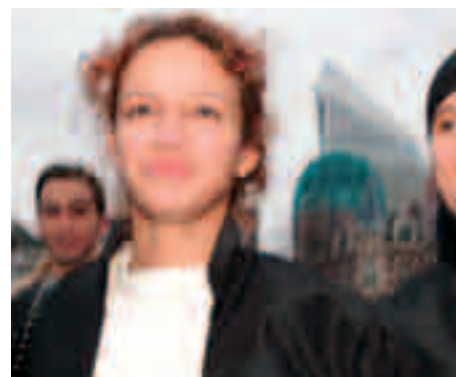
Mogelijk toch toga voor HBO-doorstromers

Een werkgroep gaat onderzoeken of HBO-studenten Recht toch moeten kunnen doorstromen naar een Masteropleiding aan de universiteit (waarover we in het vorige nummer berichtten), aldus een woordvoerder van het ministerie van Onderwijs. In de werkgroep krijgen zitting vertegenwoordigers van de toga-beroepen en vertegenwoordigers van de ministeries van Algemene Zaken, Justitie en Onderwijs. De instelling van

de werkgroep betekent een succesje voor de HBO-studenten.

Die protesteerden onlangs (zie foto) tegen een wetsvoorstel van staatssecretaris Nijs, op grond waarvan de HBO-studenten niet in aanmerking komen voor beroepen als advocaat, rechter of officier van Justitie. De Tweede Kamer moet zich nog over dit wetsvoorstel uitspreken.

Foto: Hans Stakelbeek

(advertentie)

BIJ ONS KUNT U UW OGEN GOED DE KOST GEVEN

Aan keuze heeft u in de juridische branche geen gebrek. Er zijn zoveel interessante specialisaties. U zou het liefst eerst uw mogelijkheden verkennen vóór u zich definitief vastlegt. Gelukkig kan dat. Bij Brunel Legal. Want bij ons werkt u als interim-jurist aan verschillende opdrachten bij steeds andere organisaties, met andere activiteiten

en andere culturen. Volop afwisseling dus. En volop de gelegenheid uw kennis te verrijken en uw horizon te verbreden. Kiest u toch voor een vaste baan? Ook dan helpen wij u graag. Bel voor een afspraak 020 - 312 50 00 of e-mail naar info.legal@brunel.nl. Voor meer informatie kunt u ook kijken op www.brunel-legal.nl.